

Arnhem, 17 november 2024

Lieve Nora,

Mijn vrouw en ik proberen wat minder vaak in te grijpen
in woordenwisselingen van onze kinderen
in de hoop hun conflictoplossend vermogen te trainen,
zodat ze, mochten ze ooit de politiek in gaan,
meer tijd aan oplossing en minder aan conflict zullen besteden.

Hoe meer er in de Tweede Kamer geroepen wordt over de Kernwaarden van Ons Land,
hoe minder ik die kernwaarden terug zie in de Tweede Kamer.

Ik vond een brochure uit februari 2014
met de titel *Kernwaarden van de Nederlandse Samenleving*,
uitgegeven door Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
het ministerie dat destijds medeverantwoordelijk was voor de toeslagenaffaire.

Maar dat wist toen nog bijna niemand.

Samengevat staat in het boekje dat Nederland een democratie is,
waarin iedereen dezelfde rechten heeft en mag denken, zeggen en doen wat hij wil,
ook mensen uit andere culturen; dat alle mensen evenveel waard zijn,
waar iemand ook vandaan komt; en dat discriminatie in Nederland
op geen enkele grond geaccepteerd wordt.

Tien jaar geleden opgeschreven lijken ze uit een ander land te stammen,
niet in eentje waar een staatssecretaris opstapt
vanwege racistische uitlatingen in de ministerraad.

Ik schoof de Rijksoverheidsproza opzij en tastte naar de poëzie,
die geen wankele kabinetten redt maar wel de val kan verzachten
en herlas de gedichten van Wisława Szymborska,
langer geleden geschreven maar een stuk actueler. Zoals deze woorden:

*zie eens hoe doelmatig nog steeds,
hoe goed in vorm
in onze eeuw de haat is*

Maar ook:

*in hen zat een of andere vochtige hoop,
een vlammetje dat zich met zijn eigen flikkeringen voedde*

Ja. Zolang de hoop nog flikkert
kunnen we opstaan tegen de haat.

Of opstappen.